

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta'ea e de 2 ori: Mercuria si Duminea',
Foi'a, candu concedu ajuto'riale. — Pretiulu:
pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tiera esterne 12 fl.
v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunato'ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postale c. r., si pe la
DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr.
Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare pu-
blicare.

Nr. 51.

Brasiovu 16/4 Iuliu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 16 Iuliu 1870.

Situatiunea a imbracatu unu caracteru decisivu martiale. — Solulu Spaniei atasiatu langa cabinetulu Franciei a notificatu oficialminte in 7 candidatura princ. Leopoldu de Hohenzollern si acesta insarcinatu de regenti'a Spaniei, si totu acesta se facu si pe la alte cabinete. Prim are apromisiunea principelui in scrisore autografa, ca va primi alegerea prin cortese. Regele Prusiei -si dede consimtiulu de mai nainte.

Ministeriulu Ispaniolu a aprobatu pasulu marzialu Prim si cortesele se voru conchiama pe 22 Iuliu, er' alegerea monarchulu va fi in 1-a Aug. a. c. Se spera 200 de voturi si princ. va veni in 1-a Nov. a. c. la tronu.

Acesta constatatu nu e mirare, ca in Vien'a se da importantia serioasa situatiunei devenite critice prin conflictulu pruso-francesu. Telegrama oficiosa, despre tinent'a Austriei in casulu de facie se tramisera din Vien'a in tote partile, cumca Austro-Ungari'a are de cugetu a oserba pusetiune pasiva (?). — Mai. Sa imp. era pregatitu a calatori la Ischl; inse importanti'a sciriloru primite l'a facutu a se lasa de orce calatoria. Beust asemene -si contramanda calatori'a la bai. —

Gazetele Berlinulu oficiale se prefacu, ca regele si Germani'a n'are nici unu interesu la ocuparea tronulu, ca-ce princ. Leopoldu nu se tiene de cas'a regesca (secundo genitura), ca Prusi'a n'a miscatu nemica in caus'a acesta, ca consimtiementulu regelui nu e definitivu, ci depende dela alegerea corteselor, care deca lu voru alege **Prusi'a lu va sprijini**. Acesta depesia of. se fi tramisu Prusi'a pe la cabinete. Cons. prusu Werther fusese chiamatu la min. de esterne alu Franciei, unde Grammont si Ollivier lu insarcinara a spune regelui Prusiei in numele imperatulu neplacerea casuinata prin pasulu acestu ascunsu si ca spera, ca va sustiene pacea Europei, neconcedendu, ca princ. Leopoldu se primisca propunerile cabinetulu Spaniei, cu atatu mai pucinu a pleca din Germani'a, ca-ce deca regele va decide din contra atunci e de temutu **o catastrofa**. Werther solulu prus. cere precisare, deca acestu cuventu contine amenintiare cu resbelu? si Olivier respunde: „In numele imperatulu si alu regimulu seu respundu: ca asia: este amenintiare de **resbelu**. — Respunsele dela Angli'a, Florenti'a si Vien'a se dechiarara in sensulu Franciei, ca proiectulu lui Prim amenintia pacea.

Nu voru trece dara 15 dile si colonele francesu voru pasii preste Rinu, deca Prusi'a nu va sili pe princ. Hohenzollern a abdica de candidatura. Angli'a, Rusi'a, Austri'a si Itali'a au luatulu de midiolocitori, ca se faca pe Prusi'a a retrage candidatur'a. —

Conflictulu e neincungiurabilu, pentruca regele Prusiei si a datu invoirea la candidatur'a principelui Hohenzollern deoparte; er' min. Franciei Grammont de alta a dechiaratu si in respunsu la interpeletiunea din camera, ca Franci'a nu va suferi, si imperatulu se afla in pusetiune nerevocabile. — Acum „Rom.“ scrie, ca a sositu depesia, ca gubernulu francesu a cerutu si a primitu midioloce votata de senatu pentru resbelu, si ca s'ar fi tramisu si ultimatu pentru respunsulu Prusiei, inse gubernulu rom. nu le da afara. — Destulu, ca situatiunea e forte critica. —

Dela Oltu in diu'a de St. Petru 1870.

Se acurgemu pe intrecute la adunarea generale a Asociatiunei in Naseudu!

Se apropia diu'a serbarei adunarei generale a

Asociatiunei trans. etc.; ne place a spera, ca ast'a adunare va fi un'a din cele mai stralucite, din cele numeroase si totu odata un'a din cele mai importante, fiinduca ea are de a resolvi si o problema forte momentosa, si acesta a problem'a infiintiarei academiei romane de drepturi; cestiunea edarei foiei Asociatiunei inca pote se de ansa la o discussiune interesanta, fiinduca, facia cu totu entusiasmulu, ce se arata pentru edarea aceleia, totusi — de si forte eftina — nici predeparte n'a fostu sprijinita dupa cum se spera si astepta; ce cugetati, o foia a Asociatiunei trans. pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu, se n'aiba nici macaru 200—300 abonati?!!

Cestiunea alegerei noue a amplotiloru Asoc. inca e unu obiectu importantu si merita orecare premeditare. Afacerile scripturistice si de manipulare ale Asoc. inca se inmultiescu si se voru imulti pre di ce merge, si pentru aceea va trebui a se face si dispositiuni pentru remuneratiuni, a proportiunea sarcineloru mai convenitiose pentru oficiali, ce pre langa alte ocupatiuni ale sale stricte oficiose, -si consacra totu timpulu si poterile sale pentru portarea regulata a afaceriloru Asoc. Se scia, ca regularitatea si ordinea inainteza multu orice afacere. Infiintierea sub-comit. cerc. si a agentureloru comunali, care au unu scopu atatu de insemnatu pentru cultur'a poporulu, inca merita tota consideratiunea — si incatu scimu pana acum s'au infiintiatu atari sub-comitete in vreo 7—8 despart. cerc. si nu ne indoimu, ca pre candu se voru infiintia in tote acele despart. cerc., unde se afla macaru si cate 3—4 inteligenti romani intruniti in namele fericirei si alu prosperarei romanulu prin cultura; atari dispositiuni contribuiescu nu numai la imbunatatirea starei morali, spirituali, ci si la acelei materiali a Asoc. si astfelu la cultur'a poporulu romanu.

Fundulu Asoc., considerandu de parte timpulu, de candu s'a infiintiatu acesta Asoc., de alta parte numerulu romaniloru, facia cu tote spele facute pana acum, in favorea culturai, totusi se pare a nu fi inaintatu astfelu, cum se spera, dupa entusiasmulu manifestatu la urdirea Asoc. si mai alesu la adunarea gen. din Brasiovu 1862.

Locurile romane si romantice ale districtulu Naseudu, unde ecsista si acum comune romane, cu nume antice romane, unde parintele nostru Traianu a asediatu colonie, cum dicu unii, aduse chiaru din Gali'a-Ispani'a — inca voru atrage multi membri, multi barbati inteligenti romani, ba chiaru si din poporu, ca astfelu frati cu frati din diverse parti se ne potemu imbracisia la o atare serbat'oria, ce are de scopu cultur'a poporulu in toti factorii de vietia. —

R.

„Nu e egalitatea una satira?”

Din partea protopopiatulu gr. cat. alu Sibiuulu, — dupa cum audimu — s'a propusu, pre calea ven. ordinariatu metrop., inaltulu ministeriu de cultu si invetiamentu spre ajutorire din subventiunea preliminata de dieta, 10 invetiatori, se intielege confesionali romani, dintre celi mai buni, mai seraci si dupa potentia mai calificati, si pre candu cetimu mereu, ca se dau ajuto'ria invetiatoriloru, dintre celi propusi de acolo, pana acum nici unulu n'a capetatu nemica; numai singuru unulu a capetatu la cererea sa propria, unu ajutoriu exceptionalu de 60 fl. Au nu contribuim si noi romanii nostri la

sarcinele statulu, de unde se dau acele ajuto'ria?! Ce felu de egale indreptatire e aceea, care se oserbeza la sarcine cu profusiune, era la ajuto'riale seu beneficale statulu se n'aiba nici o aplicatiune seu chiaru numai de scotere de ochi?! Una egalitate ca acesta nu e satira?! — Acesta tractare novercale in contra sensulu legiloru, cari nu facu deosebire nici prescriu predilectiuni si prefavoruri pentru caste si rase, candu vine vorba de ocuparea posturiloru si impartirea ajuto'rialoru, face multu sange reu pana si in mass'a poporulu. — Diosu cu egoismulu si la representari si la impartirea beneficaloru pentru cultur'a nationale, ca ve intrece absolutismulu lui Bach. Aut fiat justitia, aut perat mundus. Fundamentulu stateloru e numai justitia; — candu acesta se ingropa in interesele materiale ale unei partite predilecte cu ignorarea maioritateri poporeloru, ea mai curundu seu mai tardiu va trage cu sine in mormentu si fictiunea preputintiei baste pe egoismu. —

Alegerea directorulu

la gimnasiulu romanescu de confesiunea ortodoxa resaritena din Brasiovu.

S'au auditu voci din mai multe parti, ca nici legamentulu din anulu 1851, nici statutulu organicu, legea fundamentale a autonomiei nostre besericesci si a scololoru nostre confesionali nu dicu nimica apriatu despre alegerea directorulu; vocile aceste anarchice precum si procedur'a de curundu, care s'au urmatu in privinti'a alegerei directorulu, catu si momentuositatea acestui postu ne au datu ansa a pasi pentru lamurire pe aren'a publicitatei si a ne descoperi opiniunea cu tota francheti'a despre alegerea de directoru si de conrectoru la gimnasiulu romanescu. Inainte de a intra in meritulu lucrulu punemu urmat'oria intrebare: Alege se directorulu si conrectorulu totu in modulu acela, ca si profesorii gimnasiali si dupa acelesi normative seu ba?

In casulu antaiu, adica deca se alege ca si profesorii, pentru ce nu s'a scrisu concursu pentru alegerea precesu conrectorulu actualu si pentru ce s'a facutu fara de concursu si fara de respectarea prescripteloru statutulu organicu? Si pana candu voru totu abusa cei dela administratiune cu prescriptele statutulu org., care suntemu datori se lu observamu cu esactitate, de nu vreu se escrie concursu celu pucinu pentru directoriulu fiitoriu si se concurga la sevarsirea actulu de alegere si sinodulu scolaru?

Au dora mai cugeta si in anulu acesta a calca legea fundamentale a autonomiei nostre besericesci si scolarie, si a despoia si acuma poporulu de dreptulu celu mai frumosu, de dreptulu de alegere? In casulu alu doilea fara de alegere dupa stat. org. urmaza prea firesce numai denumirea lor. Intrebamu inse, pe ce basa legala cuteza asi usurpa dreptulu de alegere Efori'a asia numita mare s'au 12 insi din comitetulu parochiale dela St. Nicolae de 30 de membri; si 12 insi din comitetulu de 10 membri dela beserica din cetate in contra paragrafulu 7 p. 2 din stat. org.

Mai incolo ve intrebamu domniloru efori! candu ati observatu dvostra legamentulu dela 1851 din cuventu in cuventu si cum de n'ati bagatu de sema, ca tienenduve de elu ve taiati copaculu de sub pitio're si cadeti in gur'a lupulu, de care se ne ferisca pe toti Ddieulu parintiloru nostri. Desteptative dara, si ve apucati cu mani si cu pitio're de

strict'a si neviolabil'a observare a statutului nostru org., in care singuru aflam unu refugiu si scapare de furtuni.

Déca dvóstra domniloru efori si domniloru reprezentanti sunteti atatu de scrupulosi si atatu de conservativi si de aparatori intru pazirea legamentului in tóte punctele si conditionile din cuventu in cuventu, pentru ce ati ocolitu pe dragutiulu de cutare la intarirea profesorilor gimnasiali in posturile lor si v'ati luat refugiu la incungiuru, cu care, vedeti dloru, ca ati comis unu pecatu de mórte in contra intentiunilor antecesoreloru reprezentantie, care se indatoréza in punctulu 12 inaintea ceriului si a ómeniloru, ca voru padi si apará tóte punctele si conditionile acestui legamentu din cuventu in cuventu, cu atata santiania si taria ne-stramutata si care au si facutu legamentulu? Pentru ce n'ati asternutu intarirea profesoriloru dupa legamentu.

Din cele pana aici espuse urméza prea firesce, ca scólele nóstre, déca voiescu se fia scutite de orice iniurintia straina, atunci trebuie se paraséscaterenulu celu lunecosu, subminat si periculosu alu legamentulu si se se puna pe pamentulu celu solidu alu statutului organicu si se se ingradéscaprin prescriptele aceluia in contra oricarui amestec si oricaria iniurintie straina.

Dara acum nici ca mai este trebuintia de a parasi terenulu legamentulu, ca-ci acela a incetatu de a mai poté fi indreptariu si regulatoriu intru conducerea afaceriloru scolastice din diu'a aceea, de candu a intratu in víetia statutului organicu, legea fundamentala a autonomiei nóstre besericesci si scolarie. Vedeti domniloru, unde amu ajunsu cu sfaturile si povetiele ce le urmati, numai spre saparea suptu autonomi'a nóstra bes. si scolaria asiadiata in stat. org., pre care ar' trebui se lu observam cu tóta santiani'a?!

Mai departe amu auditu unu lucru fórtetristu si segetatoriu de animi, ca intr'una din siedintiele sinodulu parrochialu dela St. Nicolae din anulu acesta conrectorulu si Dr. Ioane Mesiota a facutu propunerea: ca sinodulu parrochialu dela St. Nicolae se-si dè dreptulu seu de alegere comitetulu parrochialu, séu cu alte cuvinte cei 500 si mai bine de alegatori se se lapede de dreptulu personalu de a alege profesori, invetiatori etc. si in locul poporului se aléga numai cei 30 de membri ai comitetulu parrochialu. Acésta propunere s'a facutu de catra domnulu Dr. si conrector tocmai in Duminec'a aceea, candu s'a facutu scrutiniulu in privintia deputatiloru sinodulu eparchialu. In diu'a aceea, candu a esitu elu deputatu sinodulu din Brasiovu cerc. el. Secele prin concursulu voturiloru poporulu suveranu, intr'aceasi di domnulu Mesiota face atentatu asupra dreptulu de alegere alu poporulu in locu de multiamire pentru alegerea sa de deputatu. Propunerea acésta i au succesu de minune bine a o redica la valórea de conclusu. Ne prinde mirare, cum de presiedintele a suferitu, cá se se violéza constitutione nóstra in punctulu celu mai esentialu intr'unu modu atatu de flagrantu si se se faca dreptulu alegerei, dreptulu celu mai scumpu dintre tóte drepturile constitutionale, ilusoriu. Ne miram si de membrii comitetulu, in cari au pusu poporulu tóta increderea sa, si cari au sacra datorintia de a apara v'edi'a si onórea besericei si de a nesui pentru relegiositatea si moralitatea membriloru parrochiali; cum de au cutezatu se tinda man'a lor, dupa dreptulu celu mai frumosu constitutionalu si se dè pre fratii lor de nematuru de drepturile constitutionali, déca dómniloru n'au avutu de cugetu a tracta pe poporulu nostru, cum lu tractéza dusmanii nostri seculari, considerandulu de massa prósta si ignorandulu cu totul.

Acésta fakta fara de parchia in tóta víetia constitutionala demustra in modulu celu mai eclatantu, fals'a idea de elementele constitutionale, séu ca propunerea acésta facuta cu scopu tendintiosu cu despoierea a 500 si mai bine de alegatori de dreptu

celu celu mai frumosu, care, dupa principiile fundamentale constitutionale nu lu poté da sufletu de omu altu omu, ei trebuie se-si lu escerciteze fiascicare singuru in persóna. Déca si ar' poté da cei indreptatiti la alegere dreptulu lor de alegere altora, atunci ar' urma consecintiele cele mai funeste si s'ar face abusurile cele mai cumplite, casiananduse prin acésta rele enorme in víetia popóraloru. Apoi se concedemu, ca s'ar fi primitu propunerea acésta anticonstitutionale si antistatutaria si s'ar fi redicatu si la conclusu, se nasce intrebarea, ca óre facutus'a acest'a abdicere séu lepadare de dreptulu de alegere cu voiea si cu scirea poporulu, séu ba? La ce actu de abdicere s'au scrisu cei 500 si mai bine de alegatori? —

In casulu antaiu cu durere trebuie se marturisimu, ca densulu in calitate de profesor si de locotiitoriu alu directorulu ar' fi avutu datorintia cea mai santa a lumina poporulu despre drepturile lui cele mai nealienabile constitutionale, departe de alu dechiara de nematuru si de nedemnu de drepturile cele mai frumóse, care i le da constitutione, lasandulu apoi in labirintulu intunereculu si eschidindulu dela escercitarea dreptulu de alegere; apoi face ilusorie prescriptele statutului organicu despoiduse poporulu de drepturile sale constitutionale; in casulu alu 2-lea, déca s'a facutu, fara de voiea si fara de scirea poporulu, se seversiesce o fakta neertata.

Déca d. conrectoru lasa a se calcá in pitióre drepturile poporulu in modulu celu mai flagrantu, déca elu face greutati impamentenirei si inradecinarei constitutione celei mai democratice si pune pedeci mari; apoi vine de sene intrebarea, ca la ce avemu a ne mai astepta? —

In sinodulu protopopescu din 1869 luptandu si pledandu pentru legea scolastica maghiara, ca este fórtetrusta si nepericulósa pentru noi romanii, óre avutu cuventu?

Congresulu nostru nationalu bes. o a dechiaratu de periculósa, dicundu in siedintia a VI din 24 Sept. (8 Oct.) 1868:

„considerandu, ca prin proiectulu de lege in obiectulu instructiunei publice, prin care proiectu domnu ministru ung. reg. de culte si de instructiunea publica l'a fostu propusu dietei unguresci, pre catu acelu proiectu s'ar primi si s'ar redica la valóre de lege, amintítulu dreptu ce compete besericei nóstre dupa canóne si dupa lege, in catu pentru causele scolarie ar' deveni atacatu si alteratu, ba chiaru nimicitu in cele mai esentiali parti ale sale, fiindu acelu proiectu de lege tinde a atribui guvernulu de statu dreptulu de a prescrie planulu pentru edificarea si regularea scóloru confesionali (§ 4 si 13) dreptulu de a normá studiale scóloru confesionale (§ 4), dreptulu de ale inspectioná, controlá si influentiá prin organele sale proprii, straine si confesiunei si nationalitatiei nóstre (§ 8, 75—81), dreptulu de a inchide unilateralminte scólele confesionale (§ 9); pre catu mai de parte acelu proiectu de lege prescrie o nóua sistema de invetiamentu, prin carea dreptulu besericei nóstre de a-si organisa ea insasi scólele se face ilusoriu, ba punenduse statulu prin aceea sistema in concurentia cu confesiunile si fiindu guvernulu statulu in stare a dispune de midiuloce de totu feliulu in mesura multu mai mare decatu confesiunile, este invederatu, ca prin acesta dreptulu confesiuniloru si anume dreptulu legale alu besericei nóstre dreptu credintióse devine scadiutu si paralissatu scl.“ —

Aceste observatiuni nu le facemu din altu punctu de vedere, decatu singuru numai, cá se ne salvam anim'a, ca amu apermantu santieni'a statutulu nostru org. si cu elu dreptulu poporulu si autonomi'a, care pretende mai antaiu chiaru dela inteligentia a fi apermantu si in contra atacariloru din afara, departe, cá ea se dè vreo lovitura gresita.

In fine credemu, ca chiaru si conrectorulu trebuie alesu prin concursu, seversinduse actulu de alegere prin intregu sinodulu scolariu, care dupa statutulu si dupa legamentu se compone din ambele

sinóde parrochiale; cu acésta procedura legale, vomu da dovada, cá se nu fimu noi aceia, cari au datu cea d'antaia lovitura statutulu nostru organicu. —

Brasiovu 30 Iuniu 1870.

Mai multi parrochiani.

UNGARIA. Dela dieta. Inca decurge neintrerupta desbaterea generale asupra proiectulu organizari comitatelor. Oratori se mai afla multi si dintre romani. Tocma se insinuá a luá cuventulu si resolutulu nostru atletu d. Dr. Hodosiu in urm'a mai multoru romani inscrisi. Dupa cum se vede nici desbaterea generale nu se va poté finí pana la diu'a amanarei dietei, care va cadé la mediulu lui Iuliu; ci se va amana pana in Septembrie, candu se va readuna dieta. Sasiu pledandu pentru proiectu speréza, ca se voru readuna in universitate, unde séu voru proiecta ei singuri pentru fundulu regiu una lege municipale, or' voru primi unu proiectu dela ministeriu spre desbatere si modificare. Ar' fi mai cu cale a se pleda pentru o dieta in Ardél, in care se se acomodeze respectiv'a legea dupa impregiararile exceptionale de aici; ceea ce se pare, ca devine o dorintia comuna a ardelenilor. — Intre oratori cei din drépta vorbescu totu cu argumentele stereotype despre necesitatea conformari comitatelor dupa cerintia sistemulu parlamentariu, ér' cei din stanga, dovedescu intentiunea de a inneca autonomi'a si libertatea lu numai prin comitate, ci si in generale cu acestu proiectu. Cele ce observaseram si pledarimu in Nr. 33 alu Gazetu despre acestu proiectu se adeverescu acum de catra toti oratorii stangei si de catra cei nationali. —

Pest'a 11 Iuliu. Tocma ve potu insciintiá, ca Esc. Sa d. presied. la curia regia L. Vasilie Popp pléca in 14 la baile dela Sangeorgiulu romanescu, de unde va merge si la adunarea generale a asociatiunei din Naseudu. Esc. Sa, cá celu mai resolutu aperatoriu alu intereselor si alu vieitiei acestui institutu unicu nationale, or' cu ce ocaziune si ori din ce parte i s'a ivitu si i s'ar mai maestri vreo imputare, limitare séu angustare in conceput'a sa directiune spre scopulu culturei poporulu, ne da cea mai secura garantia, ca adunarea dela Naseudu, se va distinge intre tóte adunarile de pana acum, si cu resemnat'a decidere unanime, — intr'unu sufletu si cu o anima, — ca pentru inlesnirea culturei junimei poporulu romanu, afla de urgentia si de necesitatea cea mai strigátoria a pune man'a la redicarea unei academii de drepturi romana! Atunci tóta natiunea si viti'a latina va adauge la simbolulu acestui districtu: „Virtutea romana reinviata“, cuvintele de devotamentu urariloru: „Salve Parva, Nepos, Romuli!!!“ —

Cuventarea

D. Dr. Alecsandru Mocioni

in siedintia din 2 Iuliu a. c. in camer'a Ungariei.

(Urmare.)

Déca tóte acestea suntu adeverate, déca e adeveru, ca parlamentarismulu numai in forma sanetósá si deplinu poté se respunda mentiunei sale, adica numai asia poté servi de prim'a garantia a constitutionalismulu: déca de alta parte e adeveru, ca poterea absoluta eschide in principiu domni'a legi, apoi mi se pare, ca de aici urméza dóue: (Intrerumperi. Noi se audimu in fine ce urméza?) Un'a ca, nu este mai mare retacire decatu a crede, cumca mentiunea sistemului de guvern parlamentariu si de respunsabilitate ministeriala este, se asuce libertatea individiloru si a corporatiuniloru; ca-ci mentiunea sistemului de regimu parlamentariu si de respunsabilitate ministeriala este numai si numai, a eschide in principiu domni'a intereseloru dinastiei, domniei intereseloru dinastice a substituí domni'a intereseloru tieriei. (Asia e! Aprobare in stang'a.) Si de óra ce tiora interesele sale de persóna juridica pururia numai in forma de maiortate si le poté validitá, schopulu sistemului parlamentariu este, a schimbá domni'a regimu a maiortatei. Cu catu acésta sistema e mai capace, cá interesele dinastiei, cari ar' fi cumva contrarie tieriei, se le supuna la domni'a maiortatei, cu atal'a mai multu se apropia ea de idealulu seu; acésta e mentiunea ei, nici cu unu firu de peru mai multu. Dar' din tóte acestea urméza a dóua, ca tocma pentru acésta introducerea in tiora nóstra a sistemului de regimu parlamentariu si de respunsabilitate ministeriala, nu numai, ca nu face se fia de prisosu selfgovernmentulu municipieloru, ci lu pre-

pres'a européna a cobitu unu resboiu între acesti doi rivali puternici. Acuma, candu vine lucrulu seriosn, totu preseii acesteia ei dardaie dintii de frica. Pentruce se voru bate? Caus'a trebuie se ve fia cunoscuta. Prim cu Bismark amblara se puna pe principele Leopoldu de Hohenzollern, pe fratele celu mai mare alu principelui Carolu, pe tronulu Ispaniei. Principele Leopoldu a si dechiaratu in scrisu, ca primesce corón'a Ispaniei. Francesii audiendu de acésta s'au infuriatu cu totul si de asta data se paru a fi fórte resoluti facia cu Prusi'a si Ispani'a. „Franci'a, poporul francesu, satulu de a mai inghiti galuscele prusiloru si ale lui Bismark, nu póte se suferi nici decum, cá se vina pe tronulu Ispaniei unu principe prusianu. Prusi'a trebuie se silésca pe principele casei sale Leopoldu, cá se remana a casa, ca-ce la din contra Franci'a va trebui se-si scóta sabi'a dintea.“ Éca in pucine cuvinte sensulu tuturor manifestatiunilor francese, de pana acum. Prusi'a tace si se face, ca nu scie nimica de totu arangementulu. Angli'a, Itali'a si Austri'a se dice, ca s'au intrunitu a conlucrá in sensulu francesu pentru sustinerea pazei. Vomu vedé, ce se va mai intempla. Deocamdata se pare, ca francesii voiescu cu totu adinsulu a se ciogni cu prusii.

Situatiunea in laintrulu Austriei nu s'a schimbatu. Numai catu alegerile s'au mai finitu, afara de cele din Bucovin'a si Tirolu. In Boemi'a s'au realesu declarantii, in Moravi'a s'a inmultitu numerulu loru. In Galiti'a a fostu mare lupta între federalistii lui Smolka si partit'a lui Ziemiakovsky. In Lemberg a reesitu si Smolka si Ziemiakovsky. Partit'a federalista a celui d'antaiu inse, se póte dice, ca facia cu alegerile trecute, de asta data a castigatu. Clericalii in tóte partile au castigatu cate unu aventu, in unele locuri, cum in Austri'a de susu au invinsu chiaru totalu. De aici vinu temerile de reactiune. Cu unu cuventu se crede, ca senatul imperialu, se va compune din diferitele diete provinciale, abstragandu dela cechi, cari nu voru se scia de elu, va esi maiopositionalu, decatu celu trecut; déca pana atunci ministeriulu nu -si va inschimba program'a, care nu o are, ceea ce dela Potocki nu se póte asteptá — caderea lui va fi cá si singura! — Impacare, reactiune ori revolutiune? care va trai va vedé! —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 2 Iuliu. Ministru presiedinte Iepureanu, dupace fú atacatu ministeriulu pentru atitudinea ilegala si culpabila, ce a observatu sub decursulu alegerilor prin bande in siedinti'a din 1 Iuliu, se dechiaru, ca a depusu dimisiunile in man'a domnitoriului si domnitoriulu a-stépta hotarirea adunarei. I. Brateanulu adauge: Prelungiti camera, cá se aiba timpu a lua o hotarire. Iepureanu roga pe camera, cá se lamurésca chiaru astadi positiunea ministeriului si venitoriulu ministeriu se prelungésca sesiunea catu va vré. Se suspinde siedinti'a.

Se imputa d. Iepureanu, ca inca elu pune pe camera in imposibilitate de a intrá in regimele constitutionalu si domnitoriulu a fostu pusu in eróre de n'a sciatu la ce grupa se se adreseze. Se astepte ministeriulu pana ce voru veni si casurile de sange dela Pitesci, Bucuresci etc., apoi atunci se céra votu de incredere ori de blamu. Costa Foru i da votu de incredere, inse camer'a insista, ca biuroulu nu se póte alege, pana candu nu suntu verificati toti deputatii, apoi fara biurou camer'a nu póte face nimicu intru lamurirea positiunei ministeriului.

Iepureanu declara in privinti'a dimisionarii ministeriului, ca a avntu prealabila autorizare din partea domnitoriului de a anuncia camerei dimisionarea ministeriului, indata ce se va presenta orice manifestare de neincredere din partea ei. — Se face propunere de a se alege biuroulu, altii dicu, se se amane pe mane si siedinti'a se redicá in sgomotu. —

Bucuresci 15 Iuliu. Costa-Foru se alese cu maiortate presiedinte camerei. Rosii s'au abtenu delu votare. —

Novisimu din 16 avemu, ca ministeriulu fú provocatu la observarea legei, dupa care judaniloru nu le e ertatu a cumpara mosii de ale statului. —

Novissimu. Ultimatu la Prusi'a lu descoperi solulu francesu Benedetti, care fungéza inca, si care cerú respunsu déca Prusi'a: ca vré a impedece candidatur'a séu ba? Prusi'a raspunde, siovaindu, ca nu se amesteca in caus'a acésta, care e privata a principelui. NB. Se scrie, ca principele se si afla in Madridu de dóue septemane. — Asia resbelulu e la usia. Comandele armatei francesse s'au si impartitu. Imperatulu va comandá armat'a catra Prusi'a; ducele de Palicao pe cea catra Ispani'a si principele imp. va participa la statulu maiuru, ér' Mac-Mahon alta de lipsa. —

In 13 Iuliu in camer'a unгурésca interpelara Csáky si Horn pe gubernu despre pusetiunea Ungariei in pericolulu de resbelu. Respunsulu va urma de alta data. Asia se amaná atare respunsu si la interpelatiunea facuta min. din Romani'a. — Camer'a Romaniei se prelungi pana in 20 Iuliu. —

Resbelulu nu se va incungiura decatu numai déca princ. de Hohenzollern se va retrage dela candidatura. Itali'a, Danimarc'a tienu cu Franci'a, Angli'a sta in acordu cu Franci'a, in cestiune si in caus'a Orientului. In fine Prusi'a a si rechiamatu militi'a prusiana la arme si pe petioru de resbelu. Ferice de cei ce se sciu folosi de politic'a timpului, pregatiti a infrunta orice cutropire dela santulu foculariu alu nationalitatii si patriei sale! — —

Telegr. „Gaz. Tr.“ Ollivier in camer'a deputatiloru, Grammont in senatu anuciara dechiararea de resbelu Prusiei pentru vatamarea solulu Benedetti prin regele Prusiei. Catranitu Parisulu, masele canta „Marseillaise“ strigandu: vive l'empereur! diosu cu Bismark. Prusi'a conchiamá consiliulu federativu, cá la casu federalu. —

Nr. 65.

1—3

Escriere de concursu.

La gimnasiulu romanu din Naseudu, la care cu 1-a Septembre a. c. se va deschide si a VIII-a clase, este vacante una statiune de profesoru ordinaru, cu unu salariu de 600 fl. v. a. si 80 fl. v. a. relutu de locuintia.

Aspirantii de a fi alesi si denumiti de atare profesore voru avé a documenta:

- cumca au avutu pana acuma una portare buna morale;
- cumca sciu perfectu limb'a romana, care este limba invetiamentului;
- cumca au depusu ecsamele de maturitate cu succesu bunu;
- cumca au absolvitu cursulu filosoficu la veruna facultate filosofica;
- cei, cari pre langa limb'a romana voru avé si cunosciinti'a perfecta a limbei maghiare si germane, apoi cari voru fi sierbitu si la alte gimnasia publice cá profesori cu succesu bunu, precum si, cari voru fi depusu censura de profesore, se voru preferi.

Competitorii la acést'a statiune au de a-si asterne suplicele la subscrisulu comitetu administratoriu de fundurile scolastice in Naseudu multu pana in 10 Augustu 1870.

Nr. 66.

1—3

Escriere de concursu.

I. La scól'a normale principale din Naseudu au devenitu vacante dóue statiuni de invetiatori, proviedute cu cate unu salariu anuale de 300 fl. v. a.; apoi locuintia naturale si 30 fl. v. a. relutu de lemne.

Aspirantii de a ocupa veruna din aceste statiuni voru avé de a documenta:

- cumca sciu perfectu limb'a romana, care este limb'a invetiamentului;
- cumca au facutu cursulu pedagogicu la verunu institutu pedagogicu mai inaltu si suntu dechiarati de calificati pentru invetiatori normali;
- cumca pana acuma au avutu una atare buna morale;
- cari pre langa limb'a romana mai cunosc si germana si maghiara, si cari au mai servitu cá invetiatori cu succesu bunu, se voru preferi.

II. La scól'a de fetitie din Naseudu au devenitu vacante statiunea de invetiatorésa provieduta cu unu salariu anuale de 200 fl. v. a.; apoi locuintia naturale si 30 fl. v. a. relutu de lemne.

Aspirant'a de a ocupa acésta statiune va avé de a ducumenta:

- cumca pana acuma a avutu una portare buna morale;
- cumca scie perfectu limb'a romana, care este limb'a invetiamentului;
- cumca a facutu cursulu pedagogicu la verunu institutu publicu si este dechiarata de calificata pentru invetiatorésa;
- care pre langa limb'a romana mai cunósce si germana si maghiara, si care a mai servitu cá invetiatorésa cu succesu bunu, se va preferi.

III. La scól'a triviale de trei clase din opidulu Santu-Georgiu a devenitu vacante postulu de invetiatoriu secundariu, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 240 fl. v. a.; apoi bani de locuintia 30 fl. si relutu de lemne 20 fl. v. a.

Aspirantii de a ocupa acestu postu voru avé a documenta:

- cumca se bucura de una portare buna morale;
- cumca au absolvitu cursulu pedagogicu cu succesu bunu, si suntu calificati de invetiatori pentru una scóla elementaria de 3 clase;
- cari pre langa limb'a romana voru sci bine si limb'a maghiara si germana, apoi voru fi mai servitu cá invetiatori la asemene institute cu succesu bunu se voru preferi.

Competitorii si competitoréle pentru fiacare dintre statiunile mai susu enumerate au de a-si asterne suplicele documentate la subscrisulu comitetu administratoriu de fondurile scolastice in Naseudu multu pana in 10 Augustu 1870.

Din siedinti'a comitetului administratoriu de fondurile scolare.

Naseudu 3 Iuliu 1870.

Leontinu Lucchi m/p,
vice-presiedinte.

Elia Burduhosu m/p,
secret. substit.

CURSURILE

la bursa in 15 Iuliu 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 94	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	10 „ 22	„ „
Augsburg	—	—	123 „ 25	„ „
London	—	—	125 „ 75	„ „
Impremutelu nationalu	—	—	64 „ 30	„ „
Obligatiile meales vechi de 50/0	—	—	55 „ —	„ „
Obligatiile rarale ungare	—	—	77 „ —	„ „
„ „ temesiane	—	—	76 „ —	„ „
„ „ transilvane	—	—	97 „ —	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	82 „ 50	„ „
Actionile bancei	—	—	877 „ —	„ „
„ creditului	—	—	221 „ —	„ „

10.000
dileri la drumulu de feru
afla ocupatiune durabila la cladirea drumului
de feru langa Sibiu pe langa una tacsu de
1 fiorinu v. a. pe di.
Insinuarile se facu in Sibiu afara de tranjamentu la
inceputulu drumului spre Mediasiu.